

Growthive

ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Εφαρμογή Στρατηγικής "Farm-to-Table"

Παναγιώτης Παπαδόπουλος

Παναγιώτης Παπαδόπουλος

Γεωπόνος MSc, Φυτικής Παραγωγής, ΓΠΑ

Συνιδρυτής & Επικεφαλής Open Farm

Διαπιστευμένος εκπαιδευτής ενηλίκων

Σύμβουλος Αναγεννητικής & Βιολογικής Γεωργίας

Μέλος του Αγροοικολογικού Δικτύου Ελλάδος

<https://www.linkedin.com/in/panagiotis-papadopoulos-4a820930/>

Αγροοικολογικό Δίκτυο Ελλάδος
Agroecology Greece

[Το δίκτυο open farm](#) χαρτογραφεί, γνωρίζει, αναδεικνύει και παρουσιάζει τα «ανοιχτά», επισκέψιμα αγροκτήματα και τις μονάδες μεταποίησης αγροτικών προϊόντων που βρίσκονται διάσπαρτα σε διάφορες γωνιές της Ελλάδας.

Μονάδες που εκτός από την παραγωγή εξαιρετικών, ποιοτικών και συχνά καινοτόμων αγροτικών προϊόντων, προσφέρουν και υπηρεσίες εκπαίδευσης, βιωματικής εμπειρίας, φιλοξενίας και αναψυχής.

www.openfarm.gr

Στηρίζουμε τους
μικρούς έλληνες παραγωγούς
που φροντίζουν για το περιβάλλον και την υγεία μας

Τα παρακάτω δεν είναι ερωτήσεις με σωστή απάντηση αλλά μια ευκαιρία να δούμε πως σκεφτόμαστε για την βιωσιμότητα στον αγροδιατροφικό τομέα οι ίδιοι ως καταναλωτές;

Πόσο εύκολο ή δύσκολο είναι να γνωρίζετε ποια τρόφιμα παράγονται με βιώσιμο τρόπο, όταν ψωνίζετε;

1-3: Δύσκολο

4-7: Μέτριο

8-10: Εύκολο

Ποιες πληροφορίες θεωρείτε χρήσιμες για να καθορίσετε εάν ένα τρόφιμο είναι βιώσιμο όταν ψωνίζετε;

- Συστατικά
- Προέλευση πρώτων υλών
- Περιεχόμενο θερμίδων
- Περιεκτικότητα σε ζάχαρη/ αλάτι (νάτριο)
- Περιεκτικότητα σε λιπαρά
- Διατροφικές πληροφορίες
- Φρεσκάδα
- Παραγωγός
- Επιγραφή
- Προέλευση
- Πιστοποιήσεις – πχ. Βιολογικό προϊόν

... υπέρβαση του μέτρου

Amazon deforestation - the Demand for Cheap Soy Is Destroying the Amazon

Factory Farming

Σύγχρονη βιομηχανική γεωργία

“Οι βιομηχανικές πρακτικές στην γεωργία έχουν προκαλέσει μια σαρωτική **υποβάθμιση** των εδαφών, **απώλεια** της βιοποικιλότητας, αυξημένη **ευπάθεια** σε ασθένειες και **απώλεια** των μέσων διαβίωσης” (FAO, 1997; UNEP, 2012).

Food and Agriculture Organization of the United Nations

Source: Prof. Violette Geissen | Soil physics & Land Management department from Wageningen University

Εφαρμογή Στρατηγικής "Farm-to-Table" - Open Farm

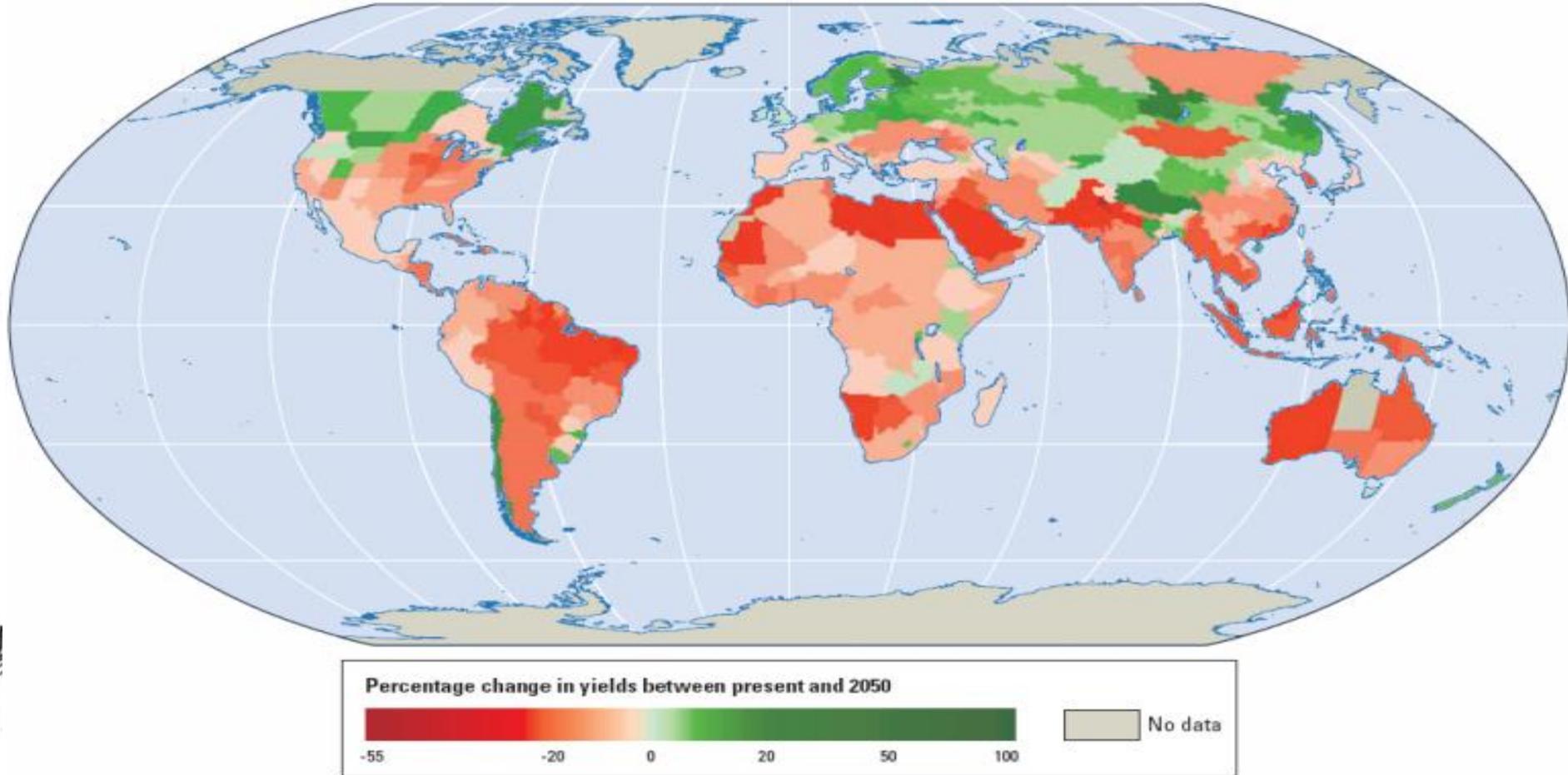
Προβλέψεις εξέλιξης στρεμματικής απόδοσης

1 Climate change will depress agricultural yields in most countries in 2050, given current agricultural practices and crop varieties

Κλιματική Αλλαγή

Κλιματική Κρίση

Κλιματική Καταστροφή

Muller et al., World Bank Dev.Report 2010

Κλιματική Αλλαγή

IMPACTS OF CLIMATE CHANGE

By **2030**, nine out of 10 of the major crops will experience reduced or stagnant growth rates, while average prices will increase dramatically as a result, at least in part, due to climate change.

MAIZE

12%

GROWTH RATE
DECREASE

90%

PRICE
INCREASE

RICE

23%

GROWTH RATE
DECREASE

89%

PRICE
INCREASE

WHEAT

13%

GROWTH RATE
DECREASE

75%

PRICE
INCREASE

OTHER CROPS

8%

GROWTH RATE
DECREASE

83%

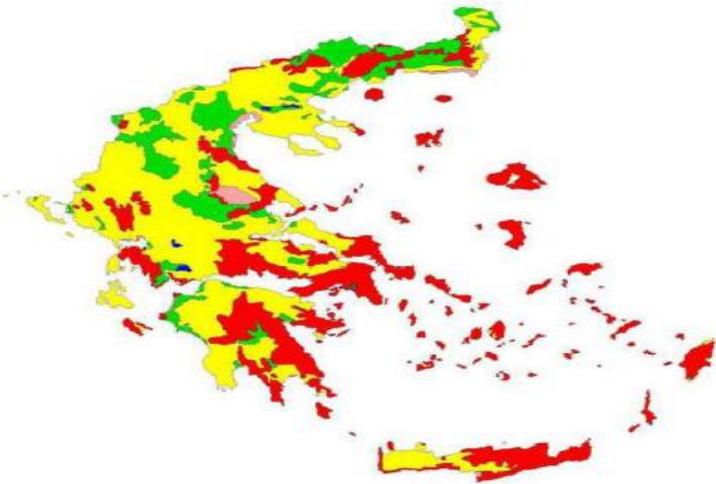
PRICE
INCREASE

Προκλήσεις

Ερημοποίηση εδαφών

ΥΠΟΜΗΜΑ
ΜΙΚΡΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ
ΜΕΤΡΙΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΛΟΓΩ ΔΙΑΒΡΩΣΗΣ
ΥΨΗΛΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΛΟΓΩ ΔΙΑΒΡΩΣΗΣ
ΥΨΗΛΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΛΟΓΩ ΑΛΑΤΩΣΗΣ
ΛΙΜΝΕΣ

50 0 50 100 Χιλιόμετρα

1. USA
6802 l / person / day

2. Greece
6546 l / person / day

3. Malaysia
6422 l / person / day

4. Italy
6389 l / person / day

5. Spain
6370 l / person / day

6. Portugal
6202 l / person / day

7. Thailand
6090 l / person / day

Διαθεσιμότητα νερού

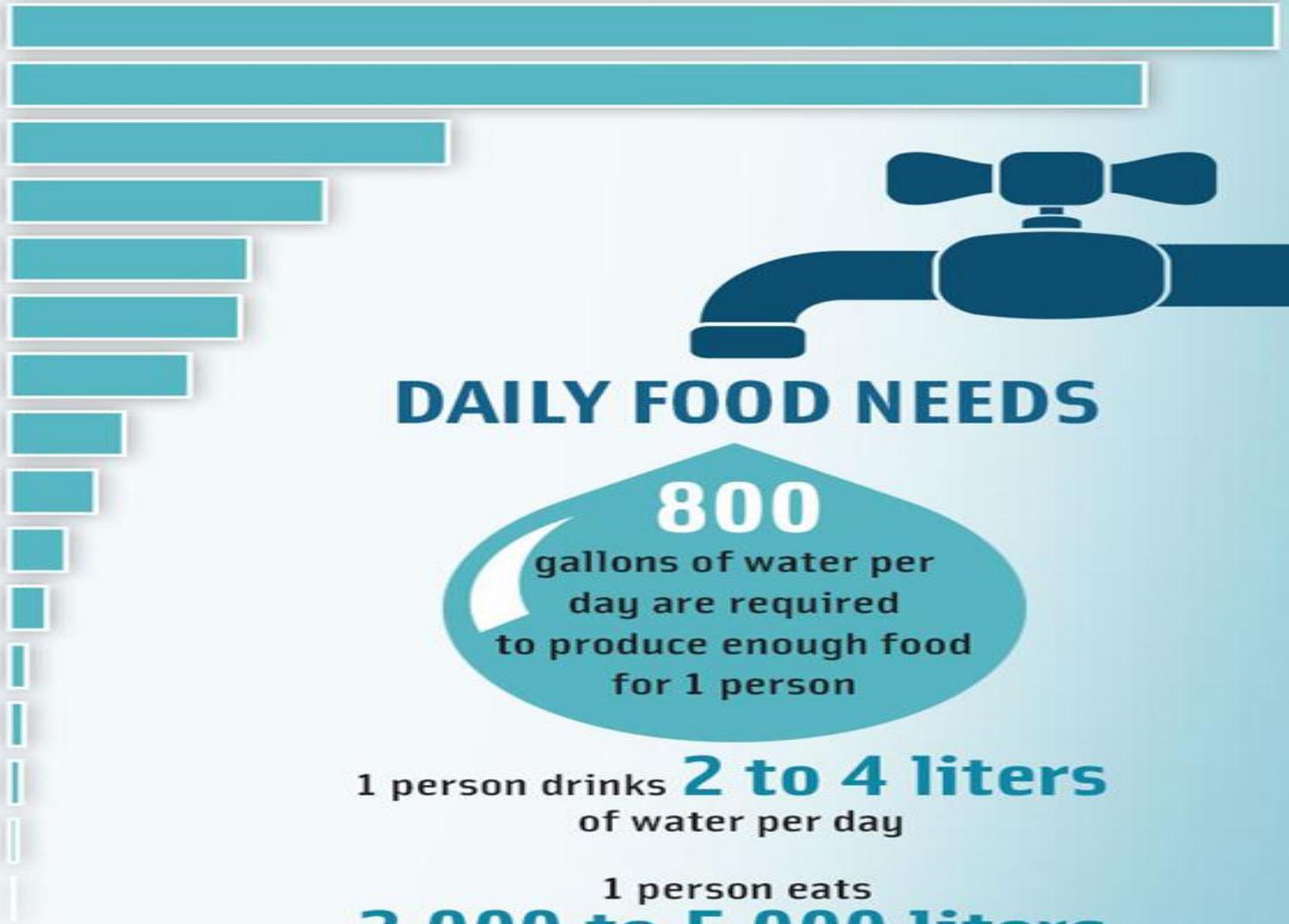
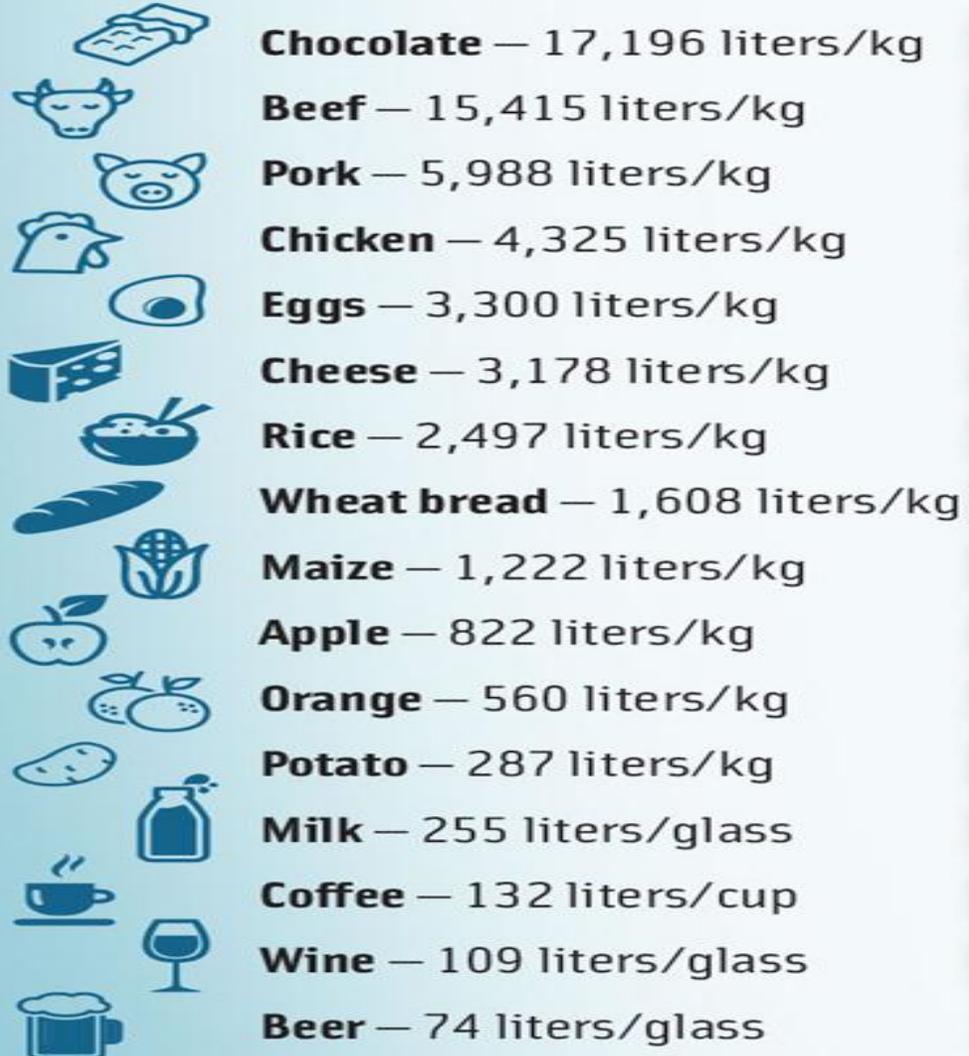

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΝΕΡΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (ΑΝΑ ΧΡΗΣΗ)

5% **ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ**
8-15% **ΟΙΚΙΑΚΗ ΧΡΗΣΗ**
80-87% **ΓΕΩΡΓΙΑ**

WATER FOOTPRINT/USAGE OF DIFFERENT FOODS

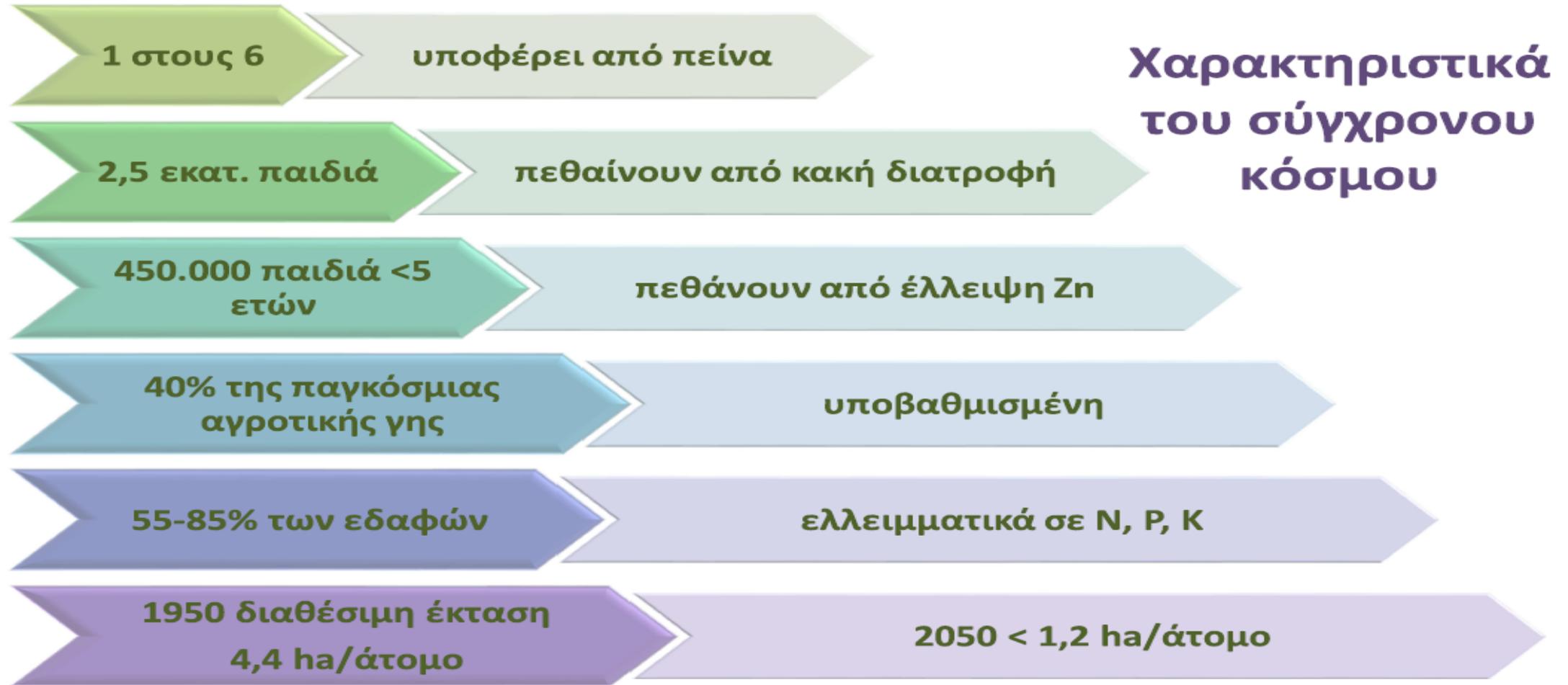
DAILY FOOD NEEDS

800
gallons of water per
day are required
to produce enough food
for 1 person

1 person drinks **2 to 4 liters**
of water per day

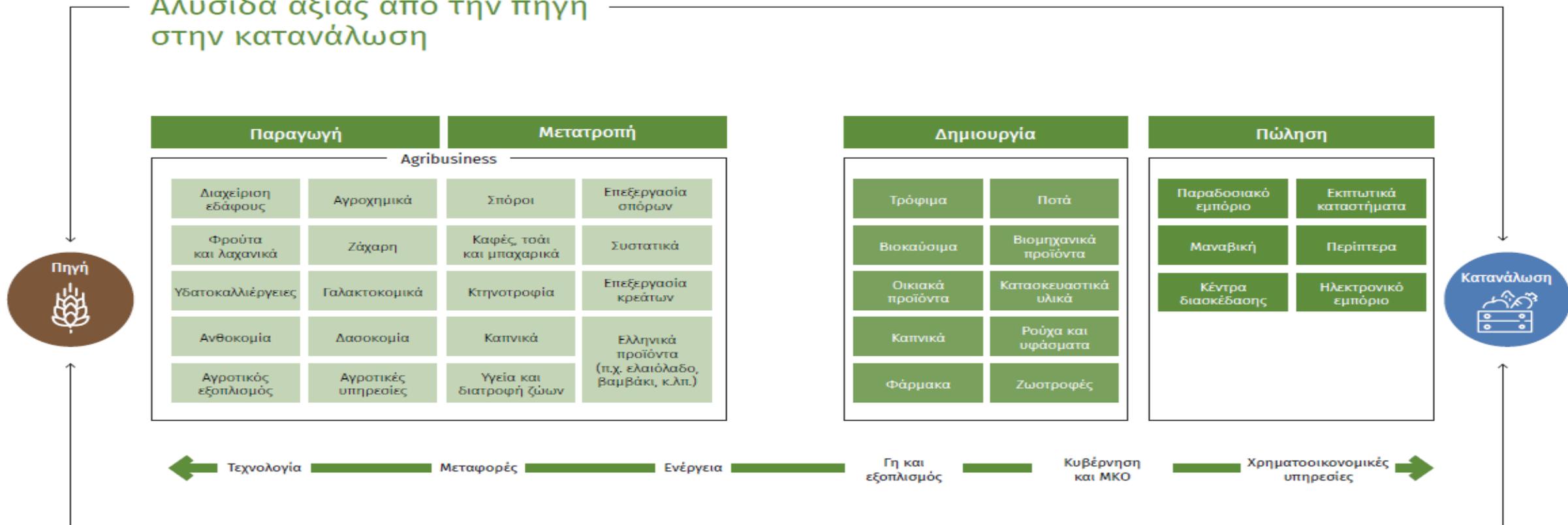
1 person eats
2,000 to 5,000 liters
of virtual water embedded in food per day

Γιατί "Farm-to-Table" ?

Ο ορισμός του Αγροδιατροφικού τομέα με μια ματιά

Αλυσίδα αξίας από την πηγή στην κατανάλωση

Πηγή: EN Global Agriculture Outlook (2020-2024)

Με ποια κριτήρια/ παράγοντες θα καθορίζατε την βιωσιμότητα στον αγροδιατροφικό τομέα ;

1. Υγιεινή Διατροφή
2. Κλιματική κρίση
3. Δικαιώματα των Ζώων
4. Ανακύκλωση
5. Τοπικότητα
6. Εποχικότητα
7. Ρύπανση περιβάλλοντος
8. Οικολογία
9. Γεννητικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί – GMOs
10. Ανακύκλωση
11. Πιστοποίηση
12. Τεχνολογία
13. Συνεταιριστικά προϊόντα

sustainable food choices

ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟΧΟΙ

17 ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΝΑ ΑΛΛΑΞΟΥΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΜΑΣ

1 ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΦΤΩΧΕΙΑ 	2 ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΠΕΙΝΑ 	3 ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ 	4 ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ 	5 ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ 	6 ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ
7 ΦΤΗΝΗ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ 	8 ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ 	9 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ 	10 ΛΙΓΟΤΕΡΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ 	11 ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ 	12 ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ
13 ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ 	14 ΖΩΗ ΣΤΟ ΝΕΡΟ 	15 ΖΩΗ ΣΤΗ ΣΤΕΡΙΑ 	16 ΕΙΡΗΝΗ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΟΙ ΘΕΣΜΟΙ 	17 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ 	

... Μετάβαση σε βιώσιμο αγροδιατροφικό σύστημα ! ?

The European Green Deal

Μεσογειακή διατροφή: ένας τρόπος ζωής για το σήμερα

Διατροφικές οδηγίες για ενήλικες

Σερβίρισμα (σ): μικρότερο της τυπικής μερίδας εστιατορίου, ποικίλει ανά τρόφιμο
Κατανάλωση κρασιού με μέτρο, σεβόμενοι τις κοινωνικές πεποιθήσεις

Εβδομαδιαία	Πατάτες ≤ 3 σ	Γλυκά ≤ 2 σ
	Λευκό κρέας 2 σ Ψάρια και θαλασσινά ≤ 2 σ	Κόκκινο κρέας ≤ 2 σ Κρεατοσκευάσματα ≤ 1 σ
Καθημερινά	Γαλακτοκομικά 2 σ (κατά προτίμηση με χαμηλά λιπαρά)	Λαγά 2-4 σ Όσπρια ≤ 2 σ
	Ελιές/ξηροί καρποί/σπόροι 1-2 σ	Βότανα/μπαχαρικά/Σκόρδο/κρεμμύδι (λιγότερο προστιθέμενο αλάτι) Ποικιλία γεύσεων
Κάθε κύριο γεύμα	Φρούτα 1-2 / Λαχανικά ≥ 2 σ Ποικιλία χρωμάτων/σύντασης (μαγειρεμένα/ωμά)	Ελαιόλαδο Ψωμί/ζυμαρικά/κουσκούς/άλλα δημητριακά 1-2 σ (κατά προτίμηση ανελεξέργαστα)
	Τακτική σωματική δραστηριότητα Επαρκής ανάπαυση Συντροφικότητα	Νερό και αφεψήματα βοτάνων Βιοποικιλία και εποχικότητα Παραδοσιακά, τοπικά και φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα Μαγειρικές δραστηριότητες

Έκδοση 2010

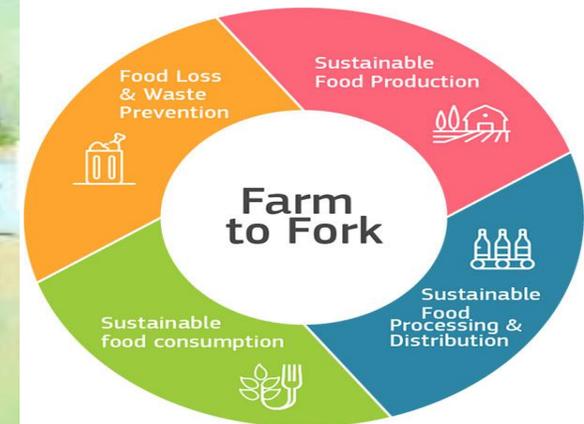
σ=σερβίρισμα

Εφαρμογή Στρατηγικής "Farm-to-Table" - Open Farm

Κύρια Στοιχεία της Βιώσιμης Αγροδιατροφής:

- 1. Προστασία Περιβάλλοντος:** Χρήση φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων καλλιέργειας, όπως η μείωση των φυτοφαρμάκων, η ανακύκλωση των αποβλήτων και η μείωση της χρήσης νερού.
- 2. Διατήρηση Βιοποικιλότητας:** Προώθηση της καλλιέργειας τοπικών και παραδοσιακών ποικιλιών φυτών, καθώς και η διατήρηση των οικοσυστημάτων που υποστηρίζουν τη γεωργία.
- 3. Οικονομική Βιωσιμότητα:** Εξασφάλιση δίκαιων συνθηκών εργασίας και αμοιβών για τους αγρότες, υποστήριξη της τοπικής οικονομίας και μείωση της εξάρτησης από εισαγωγές.
- 4. Κοινωνική Δικαιοσύνη:** Προώθηση της πρόσβασης όλων σε ασφαλή και θρεπτική τροφή, και προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων στον αγροτικό τομέα.
- 5. Υγεία και Ευημερία:** Υποστήριξη της παραγωγής και κατανάλωσης θρεπτικών τροφίμων που προάγουν την υγεία των καταναλωτών.

Μετάβαση στην Βιώσιμη Παραγωγή και Κατανάλωση

ΦΙΛΟΔΟΞΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΣΤΟΧΟΙ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΕ ΕΩΣ 2030

ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΑ

Κατά 50 % μείωση της συνολικής χρήσης και των κινδύνων των χημικών φυτοφαρμάκων και της χρήσης πιο επικίνδυνων φυτοφαρμάκων

ΑΝΤΙΜΙΚΡΟΒΙΑΚΑ

Κατά 50 % μείωση των πωλήσεων αντιμικροβιακών ουσιών για εκτρεφόμενα ζώα και στις υδατοκαλλιέργειες

ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ ΣΕ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

100 % πρόσβαση σε ταχύ ευρυζωνικό διαδίκτυο στις αγροτικές περιοχές έως το 2025

ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

25 % της γεωργικής γης της ΕΕ υπό βιολογική γεωργία (Ελλάδα: 9,3 %, 2018)

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΠΙΟΥ ΥΨΗΛΗΣ ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΡΦΙΑΣ

10 % των γεωργικών εκτάσεων με χαρακτηριστικά τοπίου υψηλής ποικιλομορφίας (Ελλάδα: 3 % 2018)

ΘΡΕΠΤΙΚΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ

Κατά 50 % μείωση των απωλειών θρεπτικών συστατικών, χωρίς επιδείνωση της γονιμότητας του εδάφους. Με τον τρόπο αυτό θα μειωθεί η χρήση λιπασμάτων τουλάχιστον κατά 20 % έως το 2030 (Ακαθάριστο ισοζύγιο αζώτου, υπόγεια ύδατα με συγκέντρωση νιτρικών αλάτων, Ακαθάριστο ισοζύγιο φωσφόρου)

Ανάσχεση & αντιστροφή της μείωσης των επικονιαστών

Βιώσιμη κι Ενσυνείδητη Κατανάλωση

Ευθύνη και των καταναλωτών πολιτών
για το μοντέλο παραγωγής αγροτικών προϊόντων/ τροφίμων
μέσω της καταναλωτικής προτίμησης ...

Συμπααραγωγοί της τροφής

*“Ν' αγαπάς την ευθύνη.
Να λες: Εγώ, εγώ μονάχος μου έχω χρέος να σώσω τη γης.
Αν δε σωθεί, εγώ φταίω.” - Νίκος Καζαντζάκης*

Καταναλωτικές τάσεις

...έντονη στροφή προς τα προϊόντα LATTE!

(Local, Authentic, Traceable, Transparent and Ethical)..

Οι καταναλωτές επιλέγουν να ζήσουν με λιγότερα !

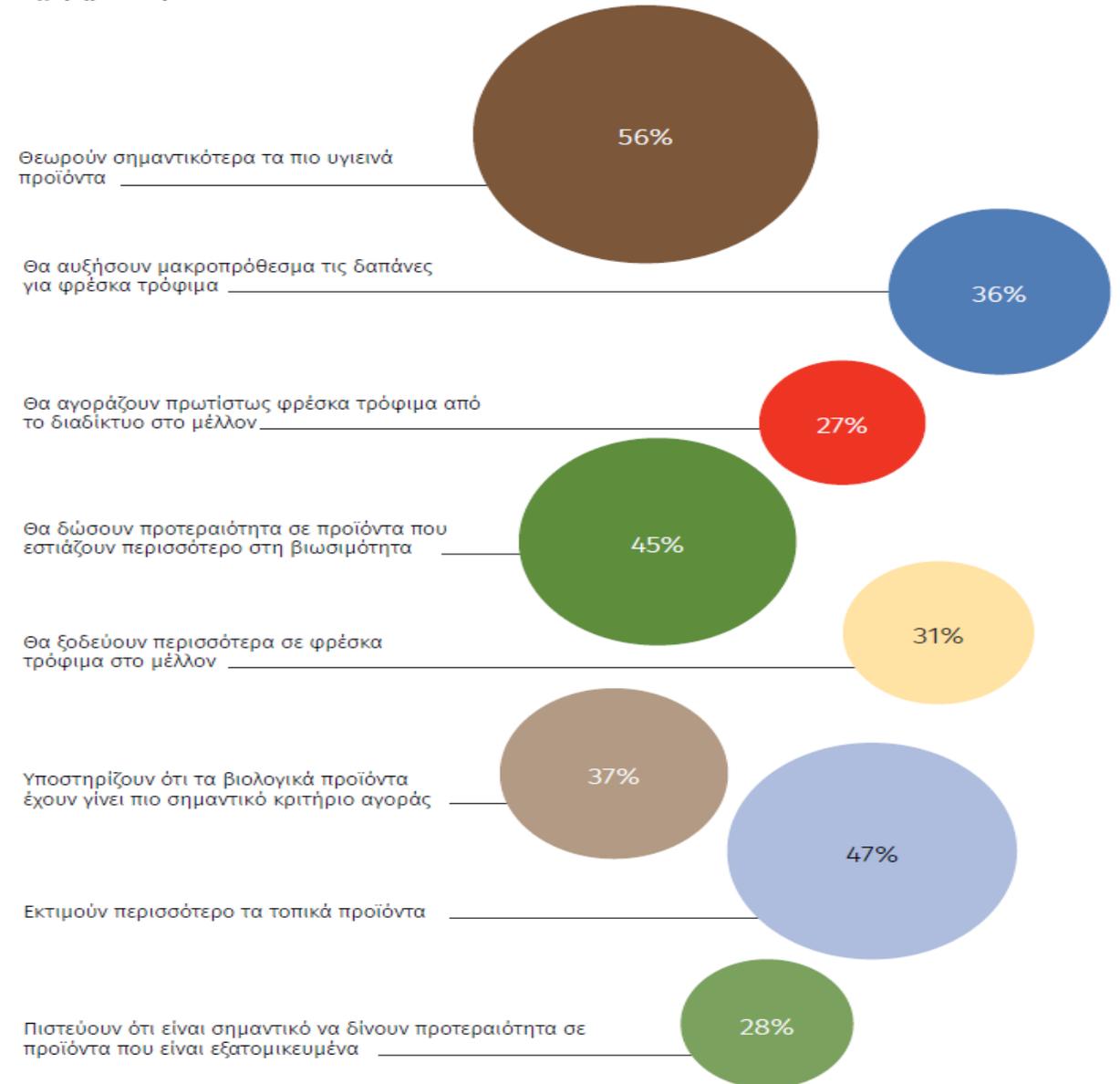
Η παγκόσμια έρευνα της EY αποκαλύπτει ότι οι καταναλωτές επαναπροσδιορίζουν τις αγοραστικές τους αποφάσεις και ξοδεύουν λιγότερα για ό,τι αντιλαμβάνονται ως μη απαραίτητο αγαθό, για οικονομικούς (49%) και περιβαλλοντικούς λόγους (30%).

Αυτή η τάση ενδέχεται να έχει μακροπρόθεσμο αντίκτυπο στην επιδεικτική κατανάλωση.

Πράγματι, τα brands αποτελούν δευτερεύον κριτήριο για το 44% των καταναλωτών παγκοσμίως

(Πηγή: EY Future Consumer Index, EY, Νοέμβριος 2021)

Η προτίμηση των καταναλωτών μετατοπίζεται προς τα υγιεινά, ανιχνεύσιμα και εξατομικευμένα τρόφιμα, καθώς επίσης η ζήτηση για φρέσκα, τοπικά, βιώσιμα προϊόντα με προέλευση, δημιουργεί μια ευκαιρία για νέα επιχειρηματικά μοντέλα³⁸.

³⁸. EY Future Consumer Index, EY, Νοέμβριος 2021

Μοντέλο Farm-to-Table & Ενίσχυση Εμπιστοσύνης Καταναλωτών

Εφαρμογή Στρατηγικής "Farm-to-Table" - Open Farm

*Εκπαίδευση , Ενημέρωση των πολιτών
περιβαλλοντική εκπαίδευση στα σχολεία*

*Μικρότερες Αγροδιατροφικές αλυσίδες
& άμεση επικοινωνία - επαφή με τον παραγωγό
Αγροτουρισμός – Open Farm*

*Αναγνώριση των προϊόντων
με θετικό για το περιβάλλον αποτύπωμα
(επισήμανση / πιστοποίηση)*

Εφαρμογή Στρατηγικής "Farm-to-Table" - Open Farm

Αναγνώριση των προϊόντων

με θετικό για το περιβάλλον αποτύπωμα

ACTION AREA 2: BOOST NATURE-BASED SOLUTIONS OF PRODUCTION

Ανάδειξη Προέλευσης & Ταυτότητας

- Χρήση σήμανσης τοπικών προϊόντων (ΠΟΠ, ΠΓΕ)
- Προβολή ιστορίας παραγωγού και τόπου
- Τόνωση αυθεντικότητας και διαφοροποίησης

Διαφάνεια & Εμπιστοσύνη

- Πιστοποιήσεις ποιότητας (βιολογικό, ολοκληρωμένη διαχείριση)
- Ενημέρωση για πρακτικές παραγωγής
- Προώθηση υγιεινής και βιώσιμης διατροφής

Η στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» θα συμβάλει στην επίτευξη κυκλικής οικονομίας – από την παραγωγή στην κατανάλωση:

Μοντέλο Farm-to-Table & Ενίσχυση Εμπιστοσύνης Καταναλωτών

Ποιότητα Αγροτικών Προϊόντων Πιστοποίηση - Διαφοροποίηση

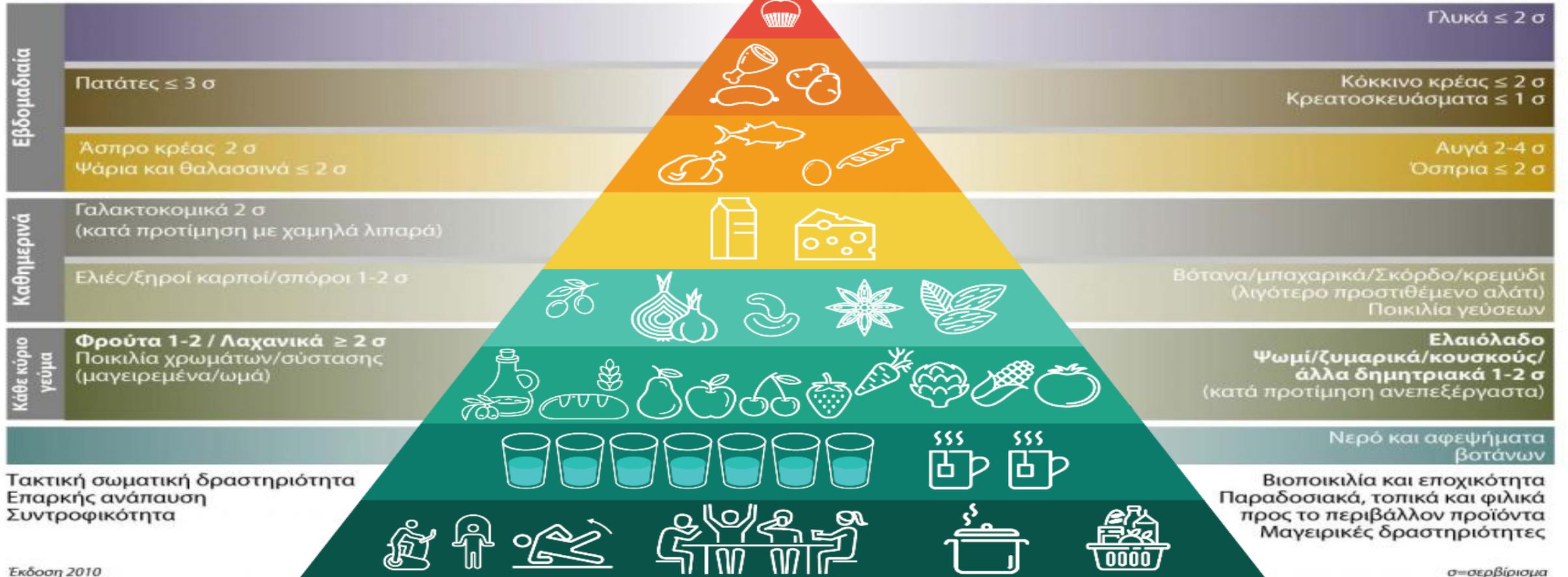
Μεσογειακή διατροφή: ένας τρόπος ζωής για το σήμερα

Διατροφικές οδηγίες για ενήλικες

Σερβίρισμα (σ): μικρότερο της τυπικής μερίδας εστιατορίου, ποικίλει ανά τρόφιμο

Κατανάλωση κρασιού με μέτρο, σεβόμενοι τις κοινωνικές πεποιθήσεις

Έκδοση 2010

σ =σερβίρισμα

THE MEDITERRANEAN DIET

Εφαρμογή Στρατηγικής "Farm-to-Table" - Open Farm

ΣΗΜΑΤΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ Ε.Ε.

η χώρα μας έχει κατοχυρώσει
συνολικά **110 ονομασίες ως ΠΟΠ
και ΠΓΕ**,
εκ των οποίων οι 77 αφορούν
προϊόντα ΠΟΠ και 33 ΠΓΕ

Προϊόν ορεινής παραγωγής

Προϊόν νησιώτικης παραγωγής

[Κανονισμός \(ΕΕ\) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 2012](#)

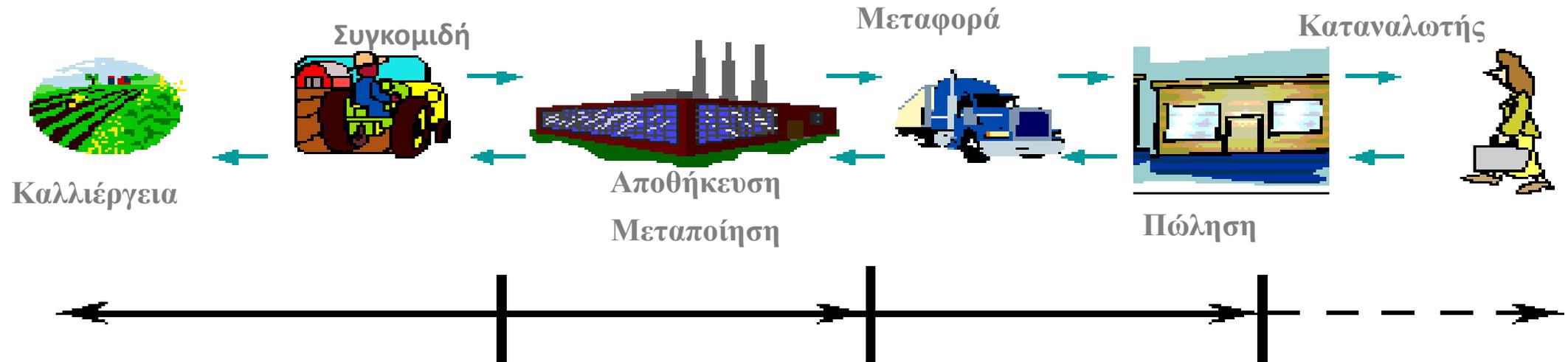
Παραγωγή πιστοποιημένων προϊόντων ποιότητας (βιολογικά, ΠΓΕ, ΠΟΠ, ολοκληρωμένης παραγωγής)

Προϊόντα βιολογικής γεωργίας / κτηνοτροφίας

Κανονισμός (ΕΕ) 2018/848

Διασφάλιση βιολογικότητας σε όλα τα στάδια παραγωγής/παρασκευής

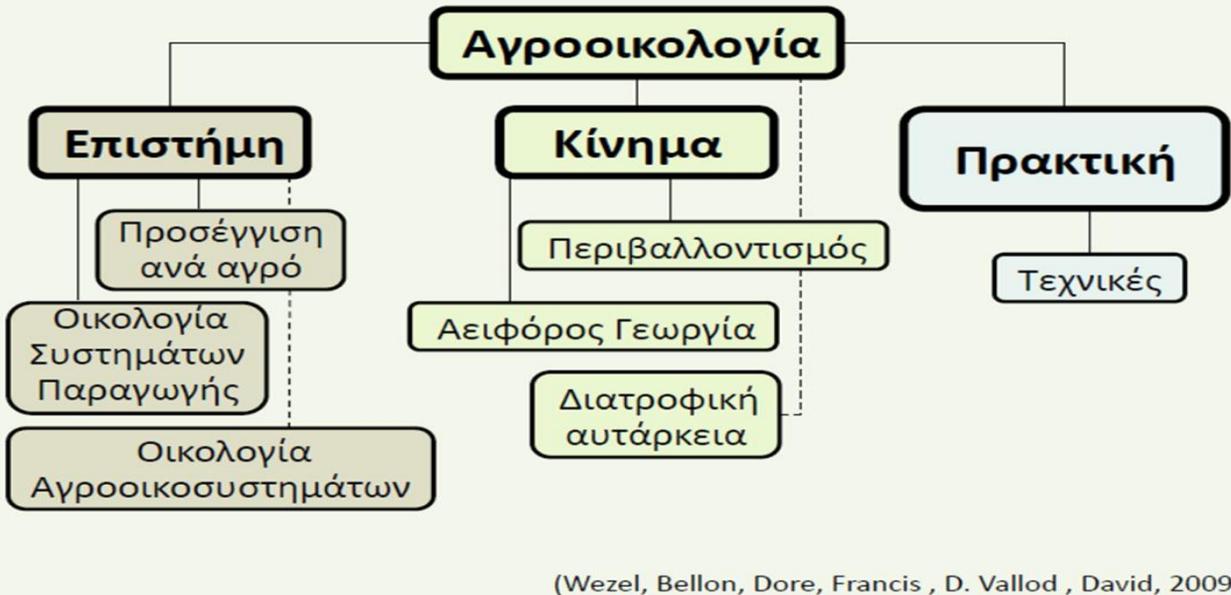

Ο κανονισμός 2018/848 εφαρμόζεται
για κάθε επιχείρηση που συμμετέχει στις δραστηριότητες
οιουδήποτε σταδίου παραγωγής, παρασκευής και διανομής
βιολογικών προϊόντων

Αγροικολογία

Τι είναι η Αγροικολογία

Αναγεννητική Γεωργία

Regenerative Agriculture – Movement's approach

CSA
COMMUNITY SUPPORTED AGRICULTURE

Εφαρμογή Στρατηγικής "Farm-to-Table" - Open Farm

Νέες έννοιες και κατευθύνσεις υπεύθυνης και βιώσιμης αγροδιατροφικής κουλτούρας

Ενσυνείδητη διατροφή

Εποχικότητα

Τροφομίλια: Το μεγάλο ταξίδι της τροφής

Σπατάλη τροφίμων

Εντοπιότητα τροφίμων & παραδοσιακοί σπόροι

ΝΕΕΣ ΤΑΣΕΙΣ/ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

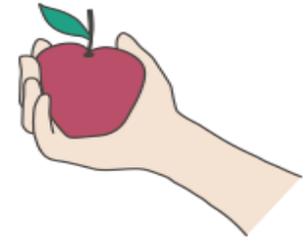
FAIRTRADE

Μοντέλο Farm-to-Table & Ενίσχυση Εμπιστοσύνης Καταναλωτών

Συνεργασίες με Τοπικές Επιχειρήσεις

- Farm-to-table εστιατόρια και ξενοδοχεία
- Προώθηση τοπικών μενού
- Γευσιγνωσίες και θεματικές εκδηλώσεις

Αγροτουρισμός & Εμπειρίες Καταναλωτών

Επισκέψιμα αγροκτήματα
Εργαστήρια μαγειρικής και συγκομιδής
Τοπικά φεστιβάλ διατροφής

Ψηφιακή Παρουσία & Storytelling

- Social media (Instagram, TikTok)
- Ιστοσελίδες και online πωλήσεις
- Δημιουργία συναισθηματικής σύνδεσης με τον καταναλωτή

*Μικρότερες Αγροδιατροφικές αλυσίδες
& άμεση επικοινωνία - επαφή με τον παραγωγό
Αγροτουρισμός – Πολυλειτουργικά Αγροκτήματα*

Αγροδιατροφή και ολοκληρωμένη διαχείριση προορισμού

Η νέα έννοια του προορισμού ...

Ταξιδευτές
Τουρίστες

Sustainable
food
destination

Νέο προφίλ τουριστικού προορισμού

Ψηφιακό

Πράσινο (περιβάλλον) ...

Κοινωνικό

Ειδικό Σήμα Αγροτουρισμού

*...σε χώρους λειτουργικά
ενοποιημένους με αγροτικές
εκμεταλλεύσεις,
... συνδυάζεται υποχρεωτικά με
την παραγωγή αγροτικών
προϊόντων*

Νομοθετικό Πλαίσιο

Άρθρα 27-36 Ν. 4276/2014 (ΦΕΚ 155/Α')

Άρθρο 4 Ν. 4582/2018 (ΦΕΚ 208/Α')

Άρθρα 1-6 ΚΥΑ αριθ.12528/17.07.2018

«Όροι και προϋποθέσεις χορήγησης

Ειδικού Σήματος Αγροτουρισμού

(Ε.Σ.Α.)» (ΦΕΚ 3089/Β')

Αγροτουρισμός

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
MINISTRY OF TOURISMΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
COMPANY NAME

Αγροτουρισμός είναι κατά την έννοια του άρθρου 28 του ν. 4276/2014 η ειδική μορφή τουρισμού υπαίθρου, η οποία αφορά την **παροχή υπηρεσιών υποδοχής και φιλοξενίας** ή και εστίασης σε **χώρους λειτουργικά ενοποιημένους με αγροτικές εκμεταλλεύσεις**, οι οποίες προσφέρονται συνδυαστικά με δραστηριότητες που σχετίζονται με την αγροτική παραγωγή, όπως και με την προστασία και ανάδειξη του φυσικού και ανθρωπογενούς αγροτικού τοπίου.

Οι αγροτουριστικές επιχειρήσεις λειτουργούν με **Ειδικό Σήμα Αγροτουρισμού (Ε.Σ.Α.)** που εκδίδεται από την οικεία Περιφερειακή Υπηρεσία Τουρισμού (Π.Υ.Τ.) του Υπουργείου Τουρισμού.

Πολυλειτουργικά Αγροκτήματα: ν. 4235/2014

Τα χαρακτηριστικά και οι απαιτήσεις λειτουργία τους

Πολυλειτουργικό Αγρόκτημα είναι η αγροτική εκμετάλλευση, η οποία

διαθέτει, τουλάχιστον:

α) καλλιεργήσιμη έκταση (ελαχ. 4 στρ ...)

β) φυτικό ή ζωικό κεφάλαιο και

γ) χώρο εστίασης ή δυνατότητα εκπαίδευσης ή δυνατότητα επίδειξης

και παρακολούθησης της παραγωγικής διαδικασίας ή οικοτεχνική

μεταποίηση και λειτουργεί με έμφαση στις τοπικές παραγωγικές

δυνατότητες κάθε περιοχής.

άρθρο 52 του ν. 4235/2014

... υπ' αρ. 543/34450/ 24.03.2017 (Β' 1145) ΚΥΑ, όπως έχει τροποποιηθεί με την υπ' αρ. 310/85788/18.06.2018 (Β' 2559) ΚΥΑ.

Πολυλειτουργικό Αγρόκτημα:

...χαρακτηρίζεται από έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους προσανατολισμούς που υποδηλώνει τον τομέα κύριας δραστηριοποίησής του:

- A) Γεωργικό** (φυτικής ή ζωικής κατεύθυνσης), εφόσον δραστηριοποιείται κυρίως στην αγροτική δραστηριότητα και στην οικοτεχνία,
- B) Καινοτόμο**, εφόσον δραστηριοποιείται κυρίως στην εφαρμογή καινοτόμων πρακτικών και τεχνικών,
- Γ) Περιβαλλοντικό**, εφόσον δραστηριοποιείται κυρίως σε φιλοπεριβαλλοντικές δράσεις και δράσεις διατήρησης της βιοποικιλότητας,
- Δ) Πολιτιστικό/πολιτισμικό**, εφόσον δραστηριοποιείται κυρίως στη γνωριμία με την ιστορία, τον πολιτισμό και τις παραδόσεις της ευρύτερης περιοχής
- Ε) Γαστρονομικό**, εφόσον δραστηριοποιείται κυρίως στην ανάδειξη της τοπικής κουζίνας ή της Μεσογειακής διατροφής.

Πολυλειτουργικό Αγρόκτημα: Εκπαίδευση

Χώρος εκπαίδευσης/επίδειξης/παρακολούθησης

!?

Εφαρμογή Στρατηγικής "Farm-to-Table" - Open Farm

Οικοτεχνία

Κεντρικό Ηλεκτρονικό
Μητρώο Οικοτεχνίας

«Προϊόντα οικοτεχνικής παρασκευής»:

Προϊόντα τα οποία παράγονται από τη **μεταποίηση, μικρής κλίμακας**, αγροτικών προϊόντων αποκλειστικά ίδιας παραγωγής, από τον **επαγγελματία αγρότη**, στη μονάδα προϊόντων οικοτεχνικής παρασκευής, τα οποία προορίζονται για τα σημεία διάθεσης.

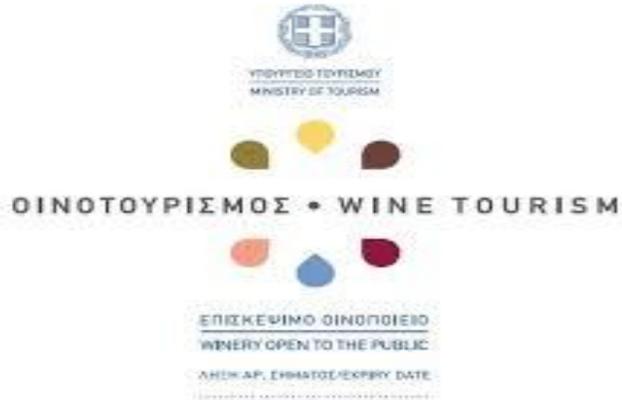
ΟΔΗΓΟΣ ΟΡΘΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΟΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Επισκέψιμα Οινοποιεία

Ειδικό Σήμα επισκεψιμης μοναδας για τρεις νέες κατηγορίες παραγωγικών κλάδων:

- **Επισκέψιμα Ζυθοποιεία**
- **Επισκέψιμα Ελαιοτριβεία**
- **Επισκέψιμα Τυροκομεία.**

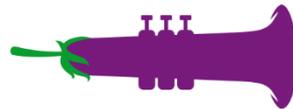
Καλές Πρακτικές

Ελληνικό Πρωινό

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ

843 ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ
ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

μελιτζάτζ
ΛΕΩΝΙΔΙΟΥ

Εφαρμογή Στρατηγικής "Farm-to-Table" - Open Farm

αγροτουρισμός
Επιδαύρου

LEMNOS PHILEMA
GASTRONOMY & WINE FESTIVAL

Ανοιχτές 2022 Πόρτες
28-29 ΜΑΪΟΥ

στα Οινοποιεία-Μέλη των Δρόμων του Κρασιού της Ελλάδας

ΣΑΣ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ ΣΤΑ ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΑ ΜΑΣ

Οι οινοπαραγωγοί των Δρόμων του Κρασιού της Ελλάδας σας περιμένουν να σας ξεναγήσουν στα επισκέψιμα οινοποιεία τους, με γευστικές δοκιμές, εκδηλώσεις και πολλές εκπλήξεις!

ΕΛΛΑΔΑ
ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ώρα: 11:00 - 19:00 | Είσοδος δωρεάν

Ενημερωθείτε για τα οινοποιεία που συμμετέχουν από τις Ενώσεις Οινοπαραγωγών της κάθε περιοχής:

- Ενώσεις Οίνων Ελλάδας (Ε.Ο.Ε.)
- Ενώσεις Οίνων Κρήτης (Ε.Ο.Κ.)
- Ενώσεις Οίνων Αιγαίου (Ε.Ο.Α.)
- Ενώσεις Οίνων Πελοποννήσου (Ε.Ο.Π.)
- Ενώσεις Οίνων Κεντρικής Ελλάδας (Ε.Ο.Κ.Ε.)
- Ενώσεις Οίνων Βόρειας Ελλάδας (Ε.Ο.Β.Ε.)
- Ενώσεις Οίνων Στερεάς Ελλάδας (Ε.Ο.Σ.Ε.)
- Ενώσεις Οίνων Αττικής (Ε.Ο.Α.Τ.)
- Ενώσεις Οίνων Θεσσαλίας (Ε.Ο.Θ.)
- Ενώσεις Οίνων Μακεδονίας (Ε.Ο.Μ.)
- Ενώσεις Οίνων Ανατολικής Μακεδονίας (Ε.Ο.Α.Μ.)
- Ενώσεις Οίνων Κεντρικής Μακεδονίας (Ε.Ο.Κ.Μ.)
- Ενώσεις Οίνων Βόρειας Μακεδονίας (Ε.Ο.Β.Μ.)
- Ενώσεις Οίνων Στερεάς (Ε.Ο.Σ.)
- Ενώσεις Οίνων Αττικής (Ε.Ο.Α.)
- Ενώσεις Οίνων Θεσσαλίας (Ε.Ο.Θ.)
- Ενώσεις Οίνων Μακεδονίας (Ε.Ο.Μ.)
- Ενώσεις Οίνων Ανατολικής Μακεδονίας (Ε.Ο.Α.Μ.)
- Ενώσεις Οίνων Κεντρικής Μακεδονίας (Ε.Ο.Κ.Μ.)
- Ενώσεις Οίνων Βόρειας Μακεδονίας (Ε.Ο.Β.Μ.)

Καλές Πρακτικές

AGRECOFARMS
ΟΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

Φ
P H Ā E A
RESORTS

COSTA
NAVARINO

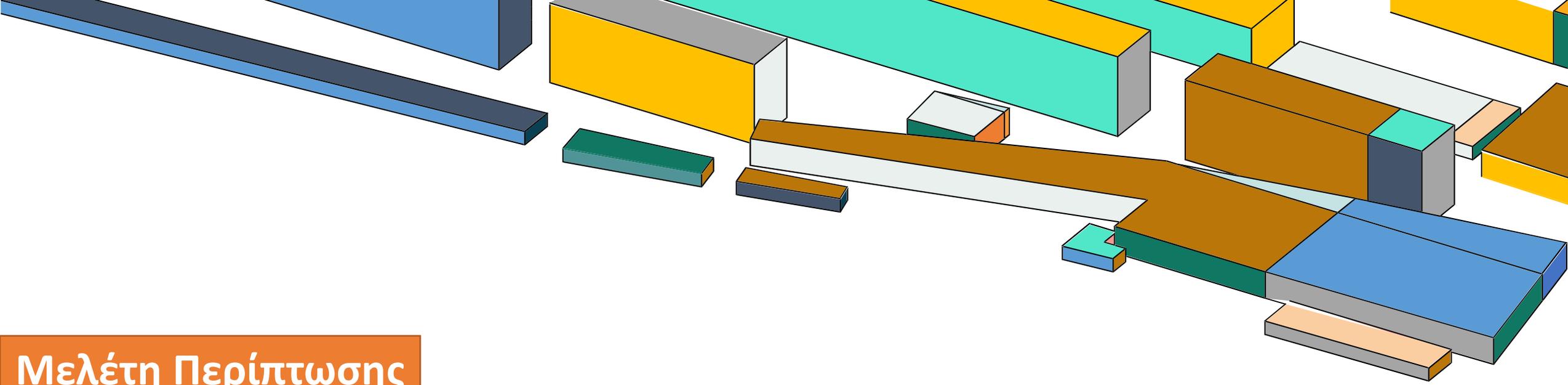
KARAIKOS FARM
PORTARIA PELION GREECE

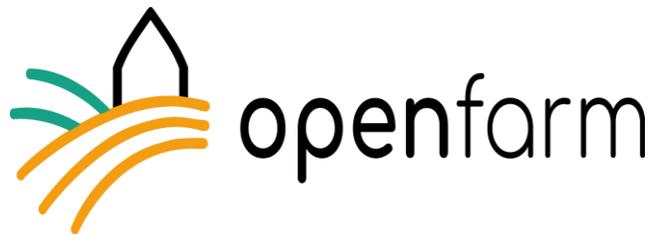
ΚΑΝ
ΟΤΕ
ΟΝΑ
kinsterna
HOTEL.monemvasia

Εφαρμογή Στρατηγικής "Farm-to-Table" - Open Farm

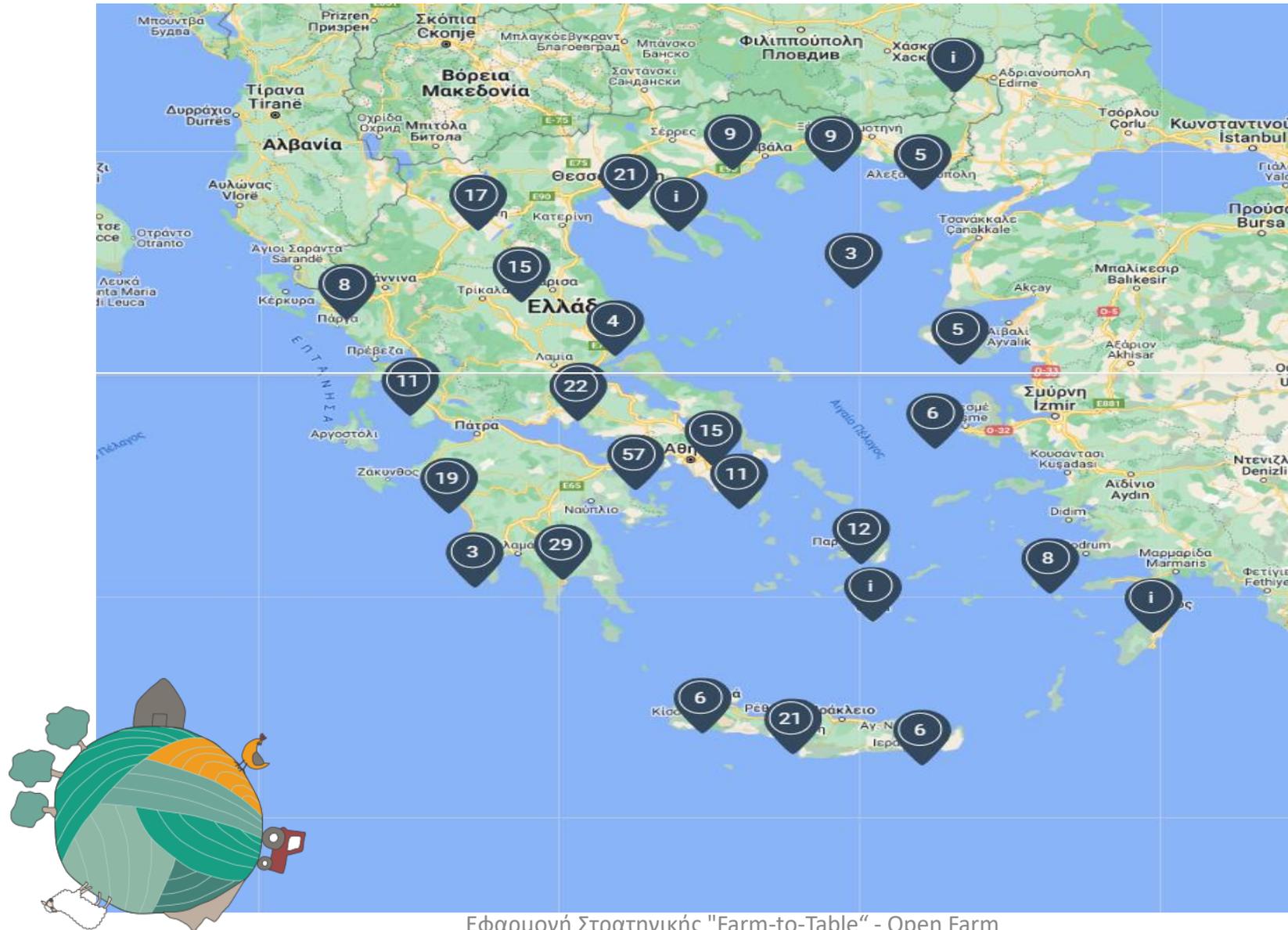

Μελέτη Περίπτωσης

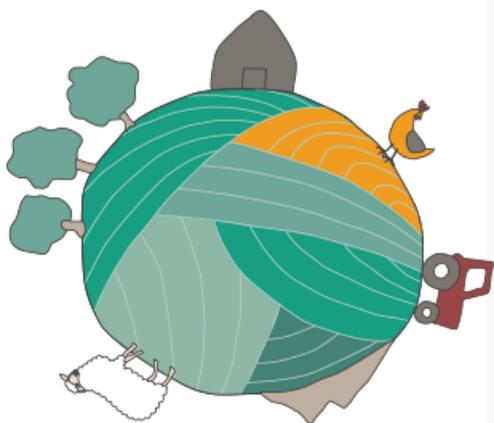

Επανάσυνδεση Αστικού Πληθυσμού με τις Ρίζες της Τροφής του
Σύνδεση Αγροκτημάτων και Μικρών Παραγωγών με τις Αστικές Κοινότητες

Το δίκτυο / openfarm.gr

Εφαρμογή Στρατηγικής "Farm-to-Table" - Open Farm

Περιοχή

☐ Ανατ. Μακεδονία - Θράκη	☐ Αττική	☐ Βόρειο Αιγαίο	☐ Δυτική Ελλάδα
☐ Δυτική Μακεδονία	☐ Ήπειρος	☐ Θεσσαλία	☐ Ιόνιοι Νήσοι
☐ Κεντρική Μακεδονία	☐ Κρήτη	☐ Κύπρος	☐ Νότιο Αιγαίο - Κικλάδες
☐ Πελοπόννησος	☐ Στερεά Ελλάδα		

Υπηρεσίες - Δραστηριότητες

- Βιωματικά εργαστήρια για ενήλικες
- Πάμια στο κατάμα
- Διαμονή
- Δραστηριότητες για παιδιά
- Δραστηριότητες με ζώα
- Διαρκών Δείγματα / Δοκιμή προϊόντων
- Επισκέψεις σχολείων
- Επισκεπτικές ενδηλώσεις
- Εργαστήρια για αγρότες
- Εργαστήριο μαγαρικής / γαστρονομίας
- Καφέ στο κατάμα
- Εξόδηση
- Οργάνωση Σεμιναρίων
- Πόγκος με προϊόντα
- Πικ Νικ
- Προϊόντα προς πώληση
- Πρόσβαση για ΑΜΕΑ
- Συλλογή από το κατάμα
- Τουαλέτες για το κοινό
- Φάρμα με ζώα

Πιστοποιήσεις - Πρακτικές

- Fair Trade
- Smart Farm
- Vegan
- Άγρια Συλλογή
- Αγροοικολογική παραγωγή
- Αγροτουριστικό
- Αναγεννητική Γεωργία
- Βιοδυναμική Γεωργία
- Βιολογική Γεωργία
- Ελευθέρως Βοσκή
- Κοινωνικά Υποστηρίξιμη Γεωργία
- Οικιστική
- Ολοκληρωμένη Διακίνηση
- Περιμακροπάρτα
- Πολυεργασιακή Αγρόκτημα

Παραγωγική κατεύθυνση - Προϊ

- Αγορόβαρα
- Αμπλιώνες
- Αποστακτήριο
- Αρτοποιήματα
- Αυγά
- Βοσκή
- Ελαιώνας
- Εισαγωγικές καλλιέργειες
- Ξυλοποιεία
- Ιπποσιδή (άλογα & γαϊδούρια)
- Καλλυντικά
- Κρέας
- Λαχανικά
- Μανιτάρια
- Μαρμαλάδες - Γλυκά
- Μέλι
- Μελισσοκομία
- Οινόποιεο
- Οπωρώνας/ Φρούτα
- Οσπρία & Δημητριακά
- Πούλες/κρέα
- Προϊόντα υβρισκαλλιέργειας
- Τυριά - Γαλακτοκομικά
- Φαρμακευτικά & Αρωματικά φυτά
- Φυτώριο
- Χοιροτροφία

Experiences on Farm

Εφαρμογή Στρατηγικής "Farm-to-Table" - Open Farm

Θεματικά εργαστήρια
για παιδιά

Συνεργαζόμαστε ...

Μαθαίνουμε ...

Αλλάζουμε τον κόσμο με το
πιρούνι...

Επαφή με τη φύση

Πρακτική μάθηση

Κατανόηση της τροφικής αλυσίδας

Ανάπτυξη δεξιοτήτων

Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση

Εφαρμογή στρατηγικής "Farm-to-Table" - Open Farm

Το **Open Farm Days** είναι ένας ετήσιος θεσμός που αφορά ανοιχτά επισκέψιμα αγροκτήματα & μονάδες παραγωγής τροφίμων του δικτύου open farm, σε όλες τις περιφέρειες της Ελλάδας.

Είναι ένα πέρασμα στα παρασκήνια για να γνωρίσουμε τον ζωτικό ρόλο που έχουν οι αγρότες στη φροντίδα της υπαίθρου και την βιωσιμότητα τους αγροοικοσυστήματος.

www.openfarmdays.gr

Εφαρμογή Στρατηγικής "Farm-to-Table" - Open Farm

Γνωριμία με τον Παραγωγό στην Πόλη & Εκπαίδευση Καταναλωτή

URBAN FOOD HUB

Το Urban Food Hub - OpenFarm Agora - βρίσκεται στο μεγαλύτερο σταυροδρόμι τροφίμων των Βαλκανίων, εντός της κεντρικής αγοράς των Αθηνών (Ο.Κ.Α.Α. – Αγορά του Καταναλωτή). Ένας πολυχώρος για την οργάνωση και φιλοξενία εκδηλώσεων, σεμιναρίων, εργαστηρίων και δραστηριοτήτων ομαδικής ενδυνάμωσης.

 openfarm
agora

 openfarm
experiences

PHOTO GALLERY
«ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΑΦΙ ΣΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ»
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Healthy Habits
Rentis Food Park
by OKAA SA

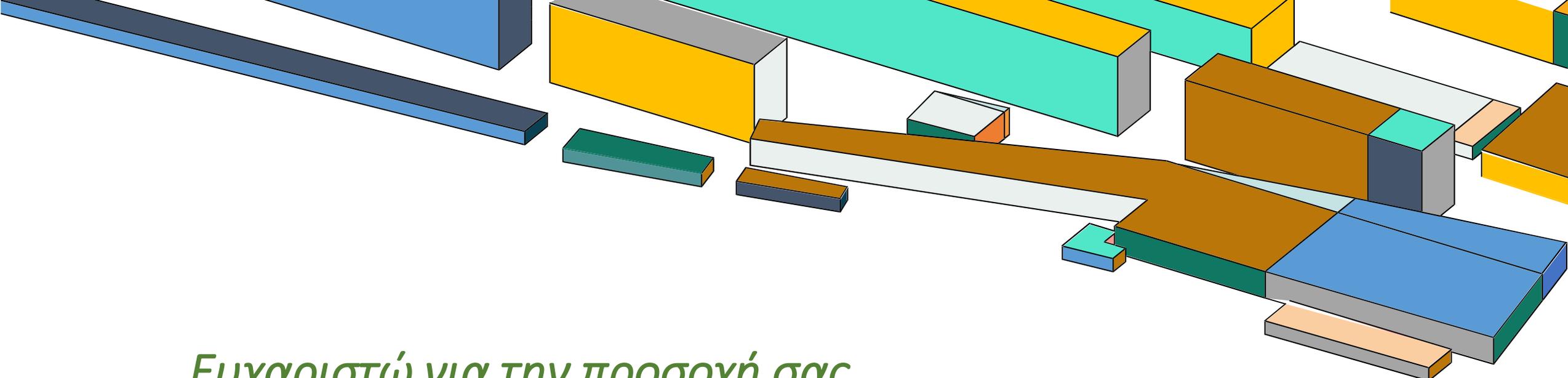
Εφαρμογή Στρατηγικής "Farm-to-Table" - Open Farm

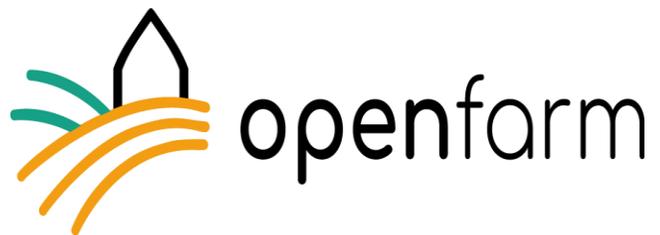
Σάββατο 3 Μαΐου

Εφαρμογή Στρατηγικής "Farm-to-Table" - Open Farm

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

panagiotis@openfarm.gr

www.openfarm.gr